

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

8 DECEMBER 1989

ONTWERP VAN BOSDECREET

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer M. Desutter

ALGEMENE VERANTWOORDING

Na grondige analyse van de ontwerp-tekst blijkt dat dit decreet de gemeentelijke en provinciale autonomie zowel inzake het bosbouwkundige als inzake het recreatieve beheer van de gemeentelijke en provinciale domeinen niet enkel gevoelig beperkt maar ook ingevolge allerlei procedures onnodig bezwaart.

Er zijn bezwaren tegen het ontwerp van bosdecreet betreffende de volgende onwerpen en punten.

1. In vergelijking met de vroegere boswet

In de boswet van 1854 werd in diverse artikelen in de tussenkomst of het advies van de Bestendige Deputatie voorzien aangaande zaken in verband met gemeentebossen zo bij voorbeeld voor de wachters (artikelen 7, 8 en 9), grensbepaling en afpaling (artikel 27), in verband met de bedrijfsregeling (artikelen 31 en 32) ... In het nieuwe bosdecreet wordt aan de Bestendige Deputatie in verband met de gemeentebossen of bossen van openbare instellingen geen enkele bevoegdheid meer toegekend.

2. In verband met het recreatief beheer en gebruik

Voor deze vormen van bosgebruik worden eveneens een reeks beperkingen opgelegd die volledig voorbijgaan aan de provinciale of gemeentelijke autonomie ter zake.

Zie :

261 (1989-1990)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

Artikel 13 : „Het openstellen van het bos mag niet leiden tot enige vermindering van de oppervlakte die effectief met bosbegroeiing bezet is ...”

Artikel 14 : „De andere eigenaars van openbaar bos dienen een reglement dat niet strijdig is met de inhoud van het beheersplan ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad van de gemeente waarin het bos gelegen is” : de provincie zou dus een politiereglement of wijziging ervan moeten laten goedkeuren door een lokaal bestuur ...

Artikel 17 : „In de openbare bossen mogen de ruiters alleen de paden gebruiken die daarvoor zijn aangeduid door het bosbeheer”.

Artikel 53 : „De toegang van het publiek tot de openbare bossen kan door de Vlaamse Executieve worden geregeld”.

Artikel 54 : „De Vlaamse Executieve bepaalt het aandeel van de eigenaars van openbaar bos in de beheers- en bewakingskosten”.

Artikel 103, § 1 : diverse punten

In twaalf punten wordt ongeveer datgene gereglementeerd wat nu in bepaalde politiereglementen voor de provinciale domeinen is opgenomen. Dit eigen politiereglement is soms duidelijker wat betreft de regeling van het specifieke recreatief gebruik in bepaalde domeinen en is eveneens nauwkeuriger en uitvoeriger in zijn omschrijving. Ingevolge artikel 85 van de provinciewet zullen de bepalingen van het bosdecreet evenwel het eigen politiereglement vervangen.

Afwijkingen van het politiereglement kunnen nu door de Besten-dige Deputatie verleend worden en zijn het voorwerp van vele dossiers waarbij het groen karakter van het domein wordt geëerbiedigd. Bij uitvoering van het bosdecreet wordt de machtiging van het bosbeheer naast de toestemming van de eigenaar vereist met alle tijdrovende gevolgen vandie.

3. In verband met het technisch-economisch beheer

Het bosbeheer legt strikte regels op zowel betreffende de exploitatie als de verkoop. Uit ervaring in de provinciale domeinen blijkt dat in gebieden met weinig houthandelaars of bosexploatanten zoals in West-Vlaanderen, een openbare veiling al vlug leidt tot prijsafspraken of verdeling van de loten tussen de bidders onderling. Bij een schriftelijke uitnodiging naar de houthandelaars en andere geïnteresseerde personen is het voor de handelaar veel moeilijker om andere bidders op te sporen.

Het zelf geëxploiteerde pulphout levert de provincie reeds enkele jaren rechtstreeks aan een pulpfabriek waarbij een gevoelig hogere opbrengst verwezenlijkt wordt door het uitschakelen van tussenpersonen.

De eigen exploitatie, waarvoor de provincie reeds gevoelige inspanningen heeft geleverd (aankoop machines), biedt daarenboven de mogelijkheid om niet op stam verkoopbare loten te exploiteren en de exploitatie eveneens ordelijk te laten verlopen zonder dat ellenlange lastenboeken dienen opgesteld te worden en voortdurend controle op het terrein noodzakelijk is.

Daarnaast worden nog diverse strikte verplichtingen opgelegd zoals „Het na te streven voorraadspeil en van het jaarlijks gemiddeld kapquantum” (artikel 9), hele reeks verbodsbepalingen inzake ecologische functie (artikel 23), „voor alle openbare bossen worden door het Bosbeheer beheersplannen opgesteld en goedgekeurd, mits akkoord van de eigenaar” (artikel 49), „alle openbare bossen worden beheerd door het Bosbeheer” (artikel 50), bijkomende kappingen (artikel 55), openbare veiling (artikel 59), reeks verbodsbepalingen in artikel 103, § 1 (hebben ook betrekking op recreatief gebruik).

4. In verband met het toezicht en het beschikkingsrecht

Aan wie bij uitvoering van het bosdecreet de bewakings- en toezichtsoverdracht in de provinciale bossen zou opgedragen worden is niet duidelijk. Evenwel is er nergens sprake van specifieke door de provincie aangestelde wachters en worden de bosbouwkundige activiteiten gecontroleerd door het Bosbeheer (de functionele dienst die door de Vlaamse Executieve wordt belast met het beheer van de bossen).

Artikel 96 handelt over het beschikkingsrecht : „De bossen en onbebouwde terreinen, die onder de toepassing van het decreet vallen en toebehoren aan andere publiekrechtelijke rechtspersonen dan het Vlaamse Gewest en de Staat, kunnen niet vervreemd worden zonder machtiging van de Vlaamse Executieve”. Een dergelijke bepaling was in de vroegere boswetgeving niet opgenomen.

5. Onduidelijke omschrijvingen

Het voorgestelde decreet bevat enkele onduidelijkheden die later tot ingewikkelde rechtsprocedures aanleiding kunnen geven :

— de beschrijving van wat een bos is (artikel 3) ; zijn laanbeplantingen van wilg of populier (hoofzakelijk bestemd voor de houtvoortbrengst) bos of geen bos. Een reeks omschrijvingen van wat niet als bos aanzien wordt zou reeds veel verduidelijken ;

— artikel 35 (in verband met bosreservaten) : „onmiddellijke omgeving" : welke is draagwijdte van deze formulering ?

— voor de samenstelling van de Hoge Bosraad („De Raad" genoemd in de decreettekst) is een vertegenwoordiging van de eigenaars van openbare bossen ander dan domeinbossen te voorzien. Dit wordt best samen met een kern van andere vertegenwoordigingen ingebouwd in de decreettekst ;

— verschillende artikelen zijn met betrekking tot het bosbeheer en bosbehoud nobel van opzet, maar roepen vragen op omwille van onvoldoende gedefinieerdheid of twijfelachtige rechtsgrond :

- artikel 96 : kan dergelijke machtiging gesteld worden, en zo ja, wat als de machtiging geweigerd wordt ?

- artikel 97 : onder welke modaliteiten valt dergelijke splitsingsvergunning, is er beroep mogelijk, ... ?

Artikel 3

Een derde lid toevoegen dat luidt als volgt :

„Vallen niet onder de voorschriften van dit decreet: gebieden of gebiedsdelen die door hun specifieke aanleg of inrichting als park, tuin, plantsoen, groenscherm en dergelijke te beschouwen zijn."

VERANTWOORDING

Het toepassingsgebied van het decreet is door de bepalingen van artikel 3 voor ruime interpretatie vatbaar. Duidelijkheidshalve zijn een aantal vormen van opgaand groen, die buiten de bosfeer vallen, expliciet uit te sluiten uit deze bosregeling, bij voorbeeld manifeste parken, tuinen, groenschermen en ook lijnbeplantingen (bomenrijen, dreven). Hoewel de lijnbeplantingen niet als grondoppervlakte kunnen beschouwd worden, is opname in een uitsluitingsclausule toch noodzakelijk, gezien de formulering van het tweede lid, punt 4.

Artikel 7

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 7

Met het doel het bosbehoud te verzekeren of om beter te voldoen aan de aan het bos toebedeelde functies, kunnen grotere beheerseenheden worden gevormd door groepering van openbaar bos, van openbaar bos en privé-bos, of van privé-bos, volgens nadere regels door de Vlaamse Executieve te bepalen."

VERANTWOORDING

De doelstellingen die aan de basis kunnen liggen van bosgroepering worden genoemd. Er is hierbij echter geen principiële reden om één bosfunctie (economisch rendement) explicieter als motief aan te halen dan de andere.

Artikel 8

Een nieuw eerste lid invoegen dat luidt als volgt:

„In het beheersplan, zoals beschreven in artikel 49, wordt steeds aangegeven hoe en in welke mate de economische functie aan bod komt."

VERANTWOORDING

Een parallel dient hier getrokken met artikel 21, waar gesteld wordt dat het beheersplan moet aangeven hoe en in welke mate de ecologische functie aan bod komt. Parallel hiermee is het gewenst dat in het beheersplan ook aangegeven wordt hoe en in welke mate de economische functie aan bod komt.

Artikel 9

Op de eerste regel de woorden „Het Bosbeheer is belast" vervangen door de woorden „Voor de bossen die onder het beheer vallen van het Bosbeheer, is het Bosbeheer belast".

VERANTWOORDING

Zoals verder wordt gesteld (bij artikelen 49 en 50) is het Bosbeheer niet automatisch als beheerder van alle openbaar bos te aanzien. Het hier bepaalde is te beperken tot de domeinbossen en tot de andere openbare bossen waarvan het beheer aan het Bosbeheer werd overgedragen.

Artikel 11

Op de derde regel het woord „openbare" weglaten.

VERANTWOORDING

Dit artikel is wellicht beter te plaatsen onder Hoofdstuk VI. Zoals verder in Hoofdstuk VI toegelicht, is men de verkoopswijze van hout of andere bosprodukten uit openbare bossen niet gedwongen vast te leggen als openbare verkoop. Dus ook niet wanneer het gaat om bosgroeperingen waarbij eigenaars van openbaar bos betrokken zijn.

Artikel 17

In het eerste lid op de tweede regel de woorden „het Bosbeheer" vervangen door de woorden „de bosbeheerder".

VERANTWOORDING

Het is duidelijk dat het de eigenaar of beheerder moet zijn die de toegankelijkheid voor ruiters vastlegt, en niet ex officio het Bosbeheer.

Artikel 34

Het tweede lid vervangen door de volgende bepaling :

„De Vlaamse Executieve bepaalt, de Raad en de Hoge Raad voor Natuurbehoud gehoord, de opdracht, de samenstelling en de werkingsregelen van de adviescommissie."

VERANTWOORDING

Er moet garantie bestaan dat de adviescommissie voor Bosreservaten heterogeen samengesteld is. Advies aan de Vlaamse Executieve vanwege diverse Hoge Raden is hiertoe gewenst.

Artikel 49

A. Paragraaf 1 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. Voor alle domeinbossen wordt door het Bosbeheer een beheersplan opgemaakt, dat goed te keuren is door de Vlaamse Executieve.

Voor alle andere openbare bossen wordt door de eigenaar een beheersplan opgemaakt. De beheersplannen en de wijzi-

gingen eraan worden goedgekeurd door het Bosbeheer. Het Bosbeheer dient zijn beslissing te motiveren wanneer het zijn goedkeuring onthoudt.

De eigenaar van openbare bossen, andere dan domeinbossen, kan een beroep doen op het Bosbeheer voor advies of voor de opstelling zelf van een beheersplan. Het Bosbeheer maakt dit plan ambtshalve op wanneer de eigenaar geen plan ter goedkeuring voorlegt binnen de termijn die in § 3 bepaald wordt. Het Bosbeheer richt het beheersplan op de optimalisering van die bosfuncties die de eigenaar wenselijk acht. Het plan is te onderwerpen aan het akkoord van de eigenaar.

De Vlaamse Executieve bepaalt voor welke bossen geen beheersplan dient opgesteld te worden. "

VERANTWOORDING

Het voorliggend uitgangspunt is te verwerpen. Principieel moet het opmaken van het beheersplan toebehoren aan de eigenaar, met dien verstande dat :

- een beheersplan moet opgemaakt worden ;
- dit beheersplan zich moet situeren binnen het doelstellingskader en de bepalingen van het bosdecreet ;
- dit beheersplan onderworpen is aan een goedkeuring van het Bosbeheer (of de Vlaamse Executieve) ;
- de eigenaar een beroep kan doen op het Bosbeheer voor advies ;
- de eigenaar de opmaak van het plan zelf kan in handen geven van het Bosbeheer, die het plan zal richten op optimalisering van die bosfuncties die de eigenaar wenselijk acht.

B. In § 4 op de vijfde, zesde en zevende regel de woorden „Het beheersplan van een openbaar bos kan door belanghebbende kosteloos worden ingezien" vervangen door de woorden „Het beheersplan van een openbaar bos is een openbaar document en kan door de burger op verzoek kosteloos worden ingezien."

VERANTWOORDING

De huidige formulering voorziet in een zeer beperkt zicht op de beheersplannen die het Bosbeheer voor de domeinbossen opmaakt : het Bosbeheer stelt de beheersplannen op, keurt ze goed, voert ze uit en doet de controle op de uitvoering. Paragraaf 4 voorziet op te vage wijze inzage in deze plannen. Aangezien de bevolking in algemene zin kan beschouwd worden als belanghebbende in het openbare bos, is expliciete openbaarheid van de beheersplannen gewenst.

Artikel 50

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 50

Alle domeinbossen worden beheerd door het Bosbeheer.

Alle andere openbare bossen worden beheerd door de eigenaar. Het Bosbeheer is belast met het toezicht op de uitvoering het beheersplan.

De eigenaar kan de uitvoering van de technische aspecten van het beheer of de volledige beheersuitvoering bij overeenkomst voor bepaalde of onbepaalde tijd overdragen aan l&t Bosbeheer."

VERANTWOORDING

Naar analogie van het uitgangspunt in artikel 49, § 1 moet ook hier in eerste instantie de eigenaar van openbaar bos als beheerder

optreden. Het Bosbeheer heeft hierbij wel toezicht op de opvolging van het beheersplan. Zo de eigenaar dit wenst kan hij het beheer gedeeltelijk (enkel de technische aspecten) of geheel aan het Bosbeheer overdragen.

Artikel 54

In fine van dit artikel de volgende zinsnede toevoegen :

*„wanneer deze opdrachten aan het Bosbeheer worden toe-
vertrouwd”.*

Artikel 56

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 56

*In de openbare bossen moeten alle gebruiksrechten, van
welke aard ook, die worden verleend, worden opgenomen in
het beheersplan.”*

VERANTWOORDING

In de openbare bossen andere dan de domeinbossen bepaalt de eigenaar of en welke gebruiksrechten worden verleend. Deze rechten zijn te stipuleren in het beheersplan, en vallen aldus mede onder de goedkeuring en controle van het Bosbeheer. Voor de domaniale bossen is er op deze wijze automatische goedkeuring door de Vlaamse Executieve ingebouwd.

Artikel 58

Op de tweede regel met woord „openbaar” weglaten.

Artikel 59

A. In § 1, eerste lid op de eerste regel na de woorden „het hout” de woorden „uit domeinbossen” invoegen.

B. In § 2, eerste lid op de eerste en tweede regel de woorden „De Vlaamse Executieve bepaalt bij besluit de voorwaarden” vervangen door de woorden „Voor de verkoop van hout of bosprodukten uit domeinbossen, bepaalt de Vlaamse Executieve bij besluit de voorwaarden”.

VERANTWOORDING

Het hier gestelde kan enkel gelden voor domeinbossen.

Artikel 66

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 66

De verkoop van hout of bosprodukten uit de niet-domeinbossen, geschiedt door de zorg van de eigenaar. De eigenaar bepaalt de verkoopswijze, overeenkomstig de richtlijnen die voor verkopeningen door openbare besturen gelden. In de verkoop op sv oorwaar den kan de eigenaar afwijken van de exploitatievoorwaarden zoals gesteld in artikelen 67, 77, 81 en 82. De houtvester of zijn afgevaardigde houdt toezicht op de verkopeningen uit de bossen die onder het beheer van het Bosbeheer staan.”

VERANTWOORDING

De eigenaar van niet-domaniale openbare bossen moet zelf het recht hebben de verkoopswijze te bepalen, overeenstemmend met de richtlijnen die gelden bij verkopen van goederen van openbare besturen.

Artikel 67

In het eerste lid op de derde regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

VERANTWOORDING

Voor openbare bossen waarvan het beheer niet door het Bosbeheer gevoerd wordt, is de vergunning door de beheerder te verlenen in plaats van door de houtvester. Derhalve is artikel 67 in die zin aan te vullen.

Artikel 68

A. In het vijfde lid op de derde regel na het woord „boswachter" de woorden „of toezichter" invoegen.

B. In het zesde lid op de eerste regel de woorden „van de hamer" weglaten.

Artikel 69

In het tweede lid op de derde regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 70

In het tweede lid op de eerste regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 73

Op de vierde regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 74

A. Op de tweede regel na de woorden „de veiligheidsvoorwaarden" de woorden „en verkoopsvoorwaarden" invoegen.

B. Op de derde regel na het woord „boswachter" de woorden „of toezichter" invoegen.

Artikel 75

In het eerste lid op de derde regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 78

In het eerste lid op de vijfde regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 80

A. In het tweede lid op de tweede regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

B. In het derde lid op de eerste regel na het woord „houtvester" de woorden „of beheerder" invoegen.

Artikel 81

Na het woord „Bosbeheer" telkens* de woorden „of de beheerder" invoegen.

Artikel 82

In het vierde lid op de tweede regel na het woord „Bosbeheer" de woorden „of de beheerder" invoegen.

Artikel 84

In het eerste lid, punt 1 na de woorden „voorwaarden van veiling" de woorden „en verkoopvoorwaarden" invoegen.

Artikel 103

In § 1 op de vijfde regel de woorden „en machtiging van het Bosbeheer" weglaten.

Artikel 104

Op de eerste regel na het woord „Bosbeheer" de woorden „of de beheerder" invoegen.

Artikel 105

Op de zevende en de achtste regel na het woord „Bosbeheer" telkens de woorden „of de beheerder" invoegen.

M. DESUTTER
